

Agendapunt : 12
Voorstelnummer : 09-069
Raadsvergadering : 04 oktober 2012
Naam opsteller : E. Poerstamper
Informatie op te vragen bij :
Portefeuillehouders : Cees Roem

Onderwerp: Wateroverlast en lozingspijp Egmond aan Zee

Aan de raad,

Beslispunt:

1. De nieuwe wateroverlaststrategie vast te stellen en vervolgens
2. de strategie ter inzage te leggen met als doel de strategie aan de Gemeentelijke Rioleringsplan toe te voegen.
3. De hemelwaterlozingspijp op het strand middels betimmering zo veelmogelijk aan het zicht te onttrekken.
4. Gevolg te geven aan de wens van de Organisatie blauwe vlag en daartoe een informatiebord bij de hemelwaterlozingspijp te plaatsen.

1. Waar gaat dit voorstel over?

In januari 2008 heeft uw raad een maatregelpakket voor de riolering vastgesteld om de risico's voor wateroverlast in Egmond aan Zee te beperken en de lozing van rioolwater via de pijp op het strand en de Noordzee te beëindigen. Inmiddels is een groot aantal maatregelen uitgevoerd. De strandpijp loost daarom inmiddels geen gemengd rioolwater meer, maar alleen relatief schoon regenwater afkomstig van de Boulevard en vanaf het centrumgebied met een frequentie van eenmaal per 10 jaar. Wat resteert aan werkzaamheden, is het verwerken van hemelwater afkomstig van het noordelijke deel van Egmond aan Zee.

Op basis van de huidige landelijke inzichten worden de risico's van vervuiling van oppervlaktewater door een lozing van regenwater gering geacht. Dit was tijdens het opstellen van het maatregelpakket in 2007 nog niet het geval. De gewijzigde inzichten bieden nu de mogelijkheid om de strandpijp open te houden als nooduitlaat voor regenwater. De hemelwaterafvoer is geen beletsel meer voor de blauwe vlag, deze vlag is reeds verkregen. Tegelijkertijd worden de risico's voor wateroverlast verder beperkt tegen lagere kosten.

Het huidige maatregelpakket is ontworpen op basis van een regenbui met een frequentie van eens in 100 jaar. Dit houdt in dat in het geval van een bui met een hogere intensiteit of duur dan deze ontwerpbui er overlast zal zijn en vooral in het centrumgebied.

Als onderdeel van het lopende proces van evaluatie is gekeken naar de nog te maken werken en alternatieven voor het realiseren van de beoogde doelen. In de notitie "**Heroverweging maatregelenpakket oplossen wateroverlast Egmond aan Zee, 23 september 2011**" (bijlage 1) stelden de engineering adviseurs van Tauw een alternatieve strategie voor. Hierin worden de mogelijkheden voor het vergroten van de veiligheid van Egmond aan Zee tegen elkaar afgewogen. Om de uitgangspunten van de huidige strategie bij alle deelgebieden toe te passen, moeten technisch lastige en dure maatregelen getroffen worden. De keuzen zijn in de volgende tabel in het kort uiteengezet.

Keuze matrix

Alle keuzen zijn beperkt door de gekozen ontwerp parameters, bijvoorbeeld ontwerpbui, voorziening locatie, door derde opgelegde eisen enz.

Maatregelen	Hemelwater gemaal met persleiding	Aanleg extra berging inclusief infrastructuur aanpassingen	Gebruik bestaande standpijp als nood uitlaat
Schatting van de extra kosten ten aanzien van bestaande geplande uitgaven	€10M plus beheerskosten	€5M met groot onzekerheden over benodigde grond of bebouwing aankoop en extra maatregelen ten behoeve van kust verdediging	tot max. € 0,5M afhankelijk van de subsidietoekenning van de provincie
	--	-	++
Kwalitatieve overwegingen	• Lozingspunt en leidingtracé moet nog bepaald worden • Aanleg persleiding via bestaande wegen zal tijdens het aanleg overlast veroorzaken	• Locatie nog te bepalen • Kustverdedigingsmaatregelen kunnen voor de strandafgang vormgeving bepalend zijn	• Kan esthetisch onaantrekkelijk beschouwd worden
	-	--	-
Milieu effecten	• Materieel en materiaal voor uitvoering • Energie nodig om het water te verpompen (uiteindelijk tot Den Helder)	• Materieel en materiaal voor uitvoering	• Geen extra milieu belasting
	--	-	++
Veiligheid	• Gevoelig voor elektromechanische en software storingen • Bij gevallen groter dan ontwerpbui alsnog wateroverlast	• Veiligheidsaspecten ten aanzien van kustverdediging moeten met HHNK eerst afgedekt worden • Bij gevallen groter dan ontwerpbui alsnog wateroverlast	Nooduitlaat biedt veiligheid voor bovenmatige neerslag gebeurtenissen
	--	--	+
Totaal waardering	--	-	++

De voorgestelde strategie

Voorgesteld wordt om de strandpijp **niet** te sluiten. Deze regenwaterlozing is geen belemmering voor de uitreiking van de Blauwe Vlag. Bovendien biedt de uitlaat het centrumgebied meer veiligheid tegen bovenmatige regenbuien. Tevens willen we alternatieven onderzoeken voor de resterende wateropgaven gekoppeld aan rioleringsproblematiek en bovengrondse inrichting.

Hierbij doelen wij op de mogelijkheid van bovengrondse berging van water, zoals genoemd in het GRP.

Deze strategie dient zorgvuldig te worden gecommuniceerd, zowel op lokaal niveau als met belangengroepen, bijv. de Surfrider foundation.

Door natuurinvloeden is niet te voorkomen, dat de pijp (deels) zichtbaar is gedurende circa 2 maanden per jaar. Het zichtbare deel van de lozingspijp wordt daarom gecamoufleerd door een bij het strand passende houten betimmering. Aan de eis van de Organisatie blauwe vlag om middels een bord het nut van de hemelwateruitlaat aan het publiek duidelijk te maken zal worden voldaan door het plaatsen van informatieborden op het Eymaplein en bij de strandopgang in de nabijheid van de hemelwaterafvoer. Het realiseren van een ludieke markering van het lozingspunt informeert voorbijgangers nogmaals over het belang van de pijp voor Egmond aan Zee: de lozing van overtollig regenwater. Ook is deze markering nuttig, omdat duidelijk wordt waar de uitmonding vrij gegraven moet worden in geval van een periode met extreme neerslag. Als bijlage is een schets bijgevoegd ter inspiratie.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

Op basis van het voorgestelde aangepaste maatregelpakket en onderzoek worden de volgende doelstellingen behaald:

- Blauwe Vlag voor het strand van Egmond aan Zee (inmiddels op 25 juni jl. uitgereikt);
- Een hogere veiligheidsmarge om wateroverlast als gevolg van extreme neerslag te voorkomen ten opzichte van het maatregelpakket uit 2007.
- Een verfraaid en gecamoufleerd lozingspunt, met door de Organisatie blauwe vlag vereiste informatie voor voorbijgangers en een ludiek gemarkeerd uiteinde om efficiënt vrij gegraven mogelijk te maken, wanneer dat nodig is.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

Het gaat om een aanpassing van het door de Raad vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan.

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

In het bestuurlijk overleg van 16 februari 2012 zijn Provincie Noord-Holland (PNH), Rijkswaterstaat (RWS) en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) onder voorwaarden akkoord gegaan met het maatregelpakket.

a. Burgerparticipatie

De Wateroverlaststrategie wordt als aanpassing op het in 2011 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Daarna worden zienswijzen en een behandelingsvoorstel aan uw raad ter vaststelling voorgelegd.

b. Externe communicatie ja

Om de rioleringsproblematiek van Egmond aan Zee aan te pakken, is de afgelopen jaren met onze waterpartners Provincie Noord-Holland (PNH), Rijkswaterstaat (RWS) en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) een intensief traject gevolgd op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Daarnaast zijn de Surfrider Foundation en de Foundation for Environmental Education (FEE) belangrijke organisaties die geïnformeerd worden over de stand van zaken in Egmond aan Zee. Rijkswaterstaat neemt het initiatief om met de Stichting Noordzee te communiceren over de heroverweging riooloverstort Egmond aan Zee. De gemeente Bergen zal in samenwerking met Rijkswaterstaat de Surfrider Foundation op de hoogte brengen van het besluit.

c. Externe overleg gevoerd met

Bestuurlijke overleg met de provincie Noord Holland, Rijkswaterstaat en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

5. *Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?*

Er zijn geen andere oplossingen gevonden die ruimtelijk inpasbaar, financieel haalbaar en daarnaast een vergelijkbare veiligheid garanderen. Voor oplossingen die een bijna vergelijkbare veiligheid garanderen moeten of veel woningen worden gesloopt of moet een zeer duur gemaal met hoge beheerkosten worden gebouwd, waarna het water via het binnenwater alsnog in zee wordt geloosd.

6. *Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?*

Na de behandeling van de raad wordt het besluit op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt. Het strand van Egmond aan Zee heeft inmiddels de Blauwe Vlag ontvangen.

De uit het plan van aanpak voortvloeiende uitvoeringsplannen zijn geïntegreerd in tabel 4.5, hydraulische maatregelen van het GRP. De voortgang en eventuele aanpassing van het uitvoeringsprogramma in Egmond aan Zee wordt jaarlijks gerapporteerd en zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau met PNH, RWS en HHNK besproken.

7. *Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?*

De uitvoering van rioleringsmaatregelen in Egmond aan Zee dient meerdere doeleinden, namelijk het voorkomen van wateroverlast en reguliere vervanging. De werkzaamheden vallen binnen de financiële kaders van het huidige GRP en het besluit van de raad over het GRP van 24 oktober 2011. De beschikbare financiële middelen worden aangewend voor het aangepaste maatregelpakket. Jaarlijks wordt op basis van het projectplan nagegaan of de werkzaamheden vorderen in relatie tot de uitgaven en doelstellingen volgens het GRP.

8. *Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit?*

Zowel de Provincie als het Hoogheemraadschap hebben subsidies toegekend voor het uitvoeren van het eerder vastgestelde maatregelpakket. Het Hoogheemraadschap heeft deze subsidie uitbetaald. De Provincie betaalt jaarlijks een gedeelte naar de stand van de werkzaamheden

9. *Risico's*

De risico's hebben betrekking op de communicatieaspecten en de milieuconsequenties. Aangezien de raad eerder besloten heeft om de strandpijp te sluiten, verdient de communicatie over de oplossingsrichting en achterliggende gedachten van de rioleringsproblematiek in Egmond aan Zee voldoende aandacht, zowel met onze waterpartners, als bewoners en gebruikers van het strand. De kwaliteit van het geloosde regenwater op het strand staat mogelijk ter discussie, bijvoorbeeld door vermeende foutieve rioolaansluitingen. Recent onderzoek heeft geen bijzonderheden opgeleverd. Om duidelijkheid te blijven creëren, stellen wij een monitoringsprogramma op om de omvang en kwaliteit van de regenwaterlozingen te onderzoeken. Ook investeren wij in het opsporen en opheffen van foutieve aansluitingen. Bovendien is de uitgereikte Blauwe Vlag een belangrijke internationale milieuonderscheiding die aantoonst dat het strand schoon en veilig is. Een ander risico betreft de subsidieverlening door de provincie, ondanks de bestuurlijke overeenkomst is er geen expliciete uitspraak gedaan over de subsidie van € 500.000. Ambtelijk is wel al de toezegging gedaan dat de reeds betaalde subsidie van € 297.000 niet terug betaald hoeft te worden als de strandpijp blijft liggen.

10. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

- Het openhouden van de lozingspijp op zich heeft het verstrekken van de Blauwe Vlag niet belemmerd.
- De strategie biedt meer veiligheid tegen wateroverlast
- De strategie is niet kostenverhogend

Bijlagen:

1. Schets uiteinde regenwaterpijp Egmond aan Zee

Bergen, 24 juli 2012
College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester